Omgevingsvergunning

Nijmegen Ruimte voor de Waal - 3 (Invaarbeveiliging) vastgesteld

Gemeente Nijmegen
Afdeling stadsontwikkeling

Nijmegen Ruimte voor de Waal - 3 (Invaarbeveiliging)

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing **5**

Hoofdstuk 1 **Inleiding** **7**
1.1 Aanleiding 8
1.2 Betrokken partijen 8
1.3 Plangebied: invaarbeveiliging 9

Hoofdstuk 2 **Planbeschrijving** **11**
2.1 Beschrijving voorgenomen activiteit 11
2.2 Vigerende bestemmingsplannen 12
2.3 Ruimtelijke inpasbaarheid 17

Hoofdstuk 3 **Ruimtelijk beleid** **19**
3.1 Rijksbeleid 19
3.2 Provinciaal beleid 20
3.3 Gemeentelijk beleid 20
3.4 Resumé beleid / conclusie 21

Hoofdstuk 4 **Sectoraal beleid** **23**
4.1 Cultuurhistorie 23
4.2 Archeologie 31
4.3 Bodem 34
4.4 Natuurbescherming en Flora en Fauna 34
4.5 Water 37
4.6 Externe Veiligheid 38

Hoofdstuk 5 **Uitvoerbaarheid** **41**
5.1 Economische uitvoerbaarheid 41
5.2 Planschaderisico 41
5.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 41

Hoofdstuk 6 **Vooroverleg** **43**
6.1 Rijkswaterstaat 43
6.2 Provincie Gelderland 43
6.3 Waterschap Rivierenland 44

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt de ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de voorgenomen aanleg van een invaar-beveiliging tussen de kribben in de Waal aan de oostzijde van het projectgebied, in het kader van het project 'Ruimte voor de Waal Nijmegen – Dijkteruglegging (DTL) Lent' (verder: RvdW Nijmegen).

De Waal maakt bij Nijmegen (Lent) een scherpe bocht en vernauwt zich hier als een flessenhals. Bij hoogwater kan de rivier het water niet verwerken. Om de bewoners te beschermen tegen over-stromingen wordt bij Lent-Nijmegen de dijk verlegd en wordt een nevengeul gegraven (zie figuur 1.1).

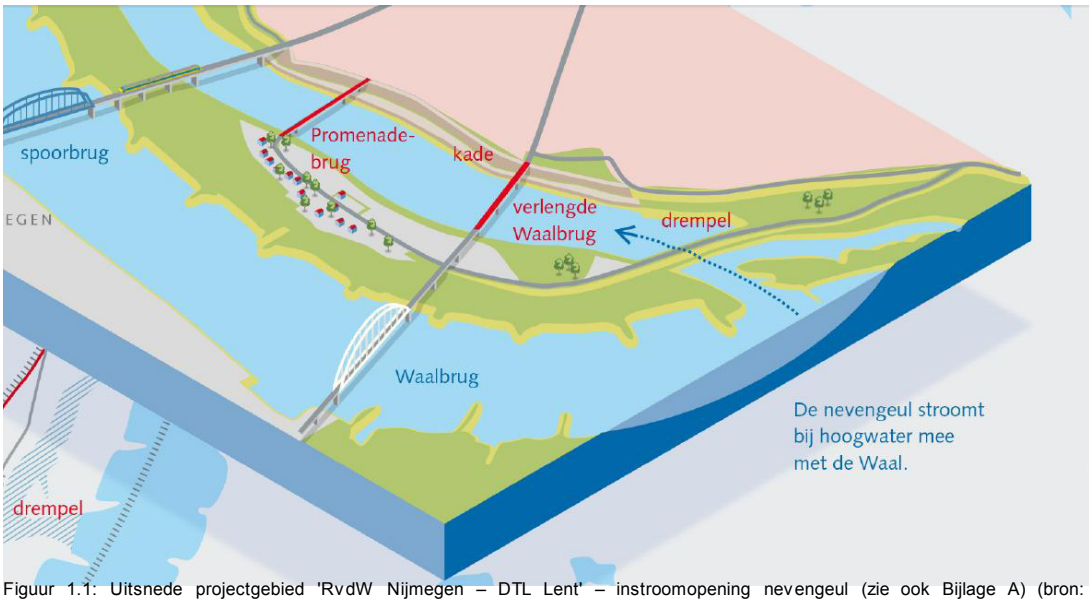

Figuur 1.1: Uitsnede projectgebied 'RvdW Nijmegen – DTL Lent' – instroomopening nevengeul (zie ook Bijlage A) (bron: http://www.ruimtevoorderivier.nl/)

Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat in de Lentse waard (stroomopwaarts) een invaarbeveiliging moet komen om te voorkomen dat schepen bij hoog water vanaf de hoofdvaart per ongeluk de nevengeul invaren of bij calamiteiten (bijvoorbeeld: op drift raken van een schip) de nevengeul ingaan. Als dit het geval is, bestaat de kans dat de bruggen over de nevengeul (verlengde Waalbrug en Promenadebrug) ernstig beschadigen of bezwijken. Dit risico is in een risico-analyse verder verkend. Uit deze analyse is gevolgd dat het risico moet worden gereduceerd door fysiek een invaarbeveiliging te realiseren.

Gemeente Nijmegen heeft in de omgevingsvergunning Promenadebrug (kenmerk Z13.008754, d.d. 23 juli 2013) gesteld dat, met het realiseren van deze invaarbeveiliging voordat de nevengeul functioneel is, sprake is van een 'gelijkwaardige oplossing' als bedoeld in artikel 1.3 van het Bouwbesluit, en zodoende wordt voldaan aan de prestatie-eis voor de sterkte van de Promenadebrug tegen aanvaringen.

In het Projectplan Waterwet (kenmerk RWS/DON-2012/811, d.d. 26 januari 2012) dat voorafgaand aan dit project door Rijkswaterstaat is opgesteld, is met betrekking tot het aanbrengen van een invaarbeveiliging het volgende opgenomen (par. 5.2.1. Invaarbeveiliging (object 1.2.1.4):

"Om te voorkomen dat scheep- en recreatievaart de nevengeul opvaart, wordt bij de ingang van de nevengeul een invaarbeveiliging getroffen, welke bestaat uit een aantal maatregelen namelijk:

- Bakens op de kribkoppen en mogelijk tussen de kribkoppen voorzieningen met radarreflectie;

- Digitaal Route Informatie Panelen (DRIP's, tenminste twee) om de scheepvaart erop te attenderen dat er een nevengeul aantakt en dat er dwarsstroming is te verwachten;
- Opvangsysteem voor schepen bestaande uit een verankerd net van kabels bij de ingang van de geul. De kabels zullen aan drijvende tonnen/boeien/pontons worden bevestigd en met hoogwater meebewegen. Als alternatieve locatie kan een dergelijk vangnet ook over de geul worden gespannen in de zone tussen het inlaatwerk en de (verlengde) Waalbrug."

1.1 Aanleiding

Binnen het project RvdW Nijmegen wordt een invaarbeveiliging tussen de kribben in de Waal aan de oostzijde van het projectgebied aangelegd om te voorkomen dat schepen bij hoogwater vanaf de Waal de nevengeul in varen. Uit de verrichte risico-analyse is door Rijkswaterstaat geconcludeerd dat de oorspronkelijk bedachte invaarbeveiliging, zoals deze in zowel het bestemmingsplan als in het Projectplan Waterwet is beschreven, onvoldoende zekerheid biedt dat daarmee het invaren van schepen kan worden voorkomen. Dientengevolge is een nieuw ontwerp uitgewerkt voor een invaarbeveiliging, dat wel voldoet aan de gestelde eisen uit de risico-analyse.

In het vigerend bestemmingsplan ‘Nijmegen Ruimte voor de Waal’ is reeds rekening gehouden met de aanleg van een invaarbeveiliging in dit gebied. Door de wijziging van het oorspronkelijke ontwerp past de invaarbeveiliging niet meer binnen de in het bestemmingsplan gestelde bouwregels. Derhalve wordt een omgevingsvergunning voor deze afwijking van het bestemmingsplan vereist. Tevens dient voor dit object een omgevingsvergunning, activiteit ‘bouwen’ te worden aangevraagd. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing maakt deel uit van die omgevingsvergunningaanvraag.

Het doel van de ruimtelijke onderbouwing is onder meer het aantonen dat bij de aanleg van de gewijzigde invaarbeveiliging wordt voldaan aan de relevante ruimtelijke en omgevingsaspecten, die door het verlenen van een omgevingsvergunning worden beschermd. Tevens wordt aangetoond dat vanuit een goede ruimtelijke ordening geen sprake is van een verslechtering tijdens de ingebruikname van de gewijzigde invaarbeveiliging en dat het beoogde voornemen past binnen het (ruimtelijk) beleid.

1.2 Betrokken partijen

Bij de realisatie van het gehele project Ruimte voor de Waal zijn de volgende instanties betrokken: de Gemeente Nijmegen, het Waterschap Rivierenland (WSRL), de Provincie Gelderland, de Omgevings-dienst Regio Nijmegen (ODRN) en Rijkswaterstaat Oost Nederland (RWS-ON).

De gemeente Nijmegen is, namens Rijkswaterstaat (RWS), opdrachtgever van dit project.

De aannemerscombinatie i-Lent, een samenwerking tussen Dura Vermeer Divisie Infra en Ploegam, is verantwoordelijk voor de voorbereiding en de uitvoering van het gehele project, waarvan de realisatie zal plaatsvinden in de periode van 2012 t/m 2016.

Naam en adres initiatiefnemer

Naam:	Combinatie Dura Vermeer Divisie Infra & Ploegam v.o.f.
Contactpersoon:	Dhr. A. de Jong (projectdirecteur)
Straatnaam:	Griftdijk-Zuid 3 / Postbus 20

Postcode en plaats: 6663 BA LENT / 6663 ZG LENT

1.3 Plangebied: invaarbeveiliging

De percelen waarop de 'invaarbeveiliging' wordt gerealiseerd staan kadastraal bekend als gemeente Nijmegen, Lent, sectie B, nrs. 513, 514, 515, 516, 517 en 518. In bijlage 02 bij de vergunningaanvraag is de projectie van de invaarbeveiliging op een kadastrale ondergrond (RVDW-04785) weergegeven.

Het 'plangebied' waarop deze ruimtelijke onderbouwing betrekking heeft, betreft de invaarbeveiliging. In bijlage 03 bij de vergunningaanvraag is de projectie van de invaarbeveiliging op een uitsnede van de bestemmingsplankaart (RVDW-04786) weergegeven.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

In het kader van het project 'RvdW Nijmegen' wordt een invaarbeveiliging aangelegd aan de oostzijde van het projectgebied (stroomopwaarts). De 'nieuwe' invaarbeveiliging is geprojecteerd aan de oever in de kribvakken in de Waal op een maaiveldhoogte van circa 9 m + NAP (dit niveau wordt gemiddeld ongeveer 60 dagen per jaar overschreden).

In figuur 2.1 is het ontwerp van de nieuwe invaarbeveiliging weergegeven. De aan te leggen invaarbeveiliging, zoals ontworpen door de landschapsarchitect, is weergegeven op de tekening in Bijlage C.

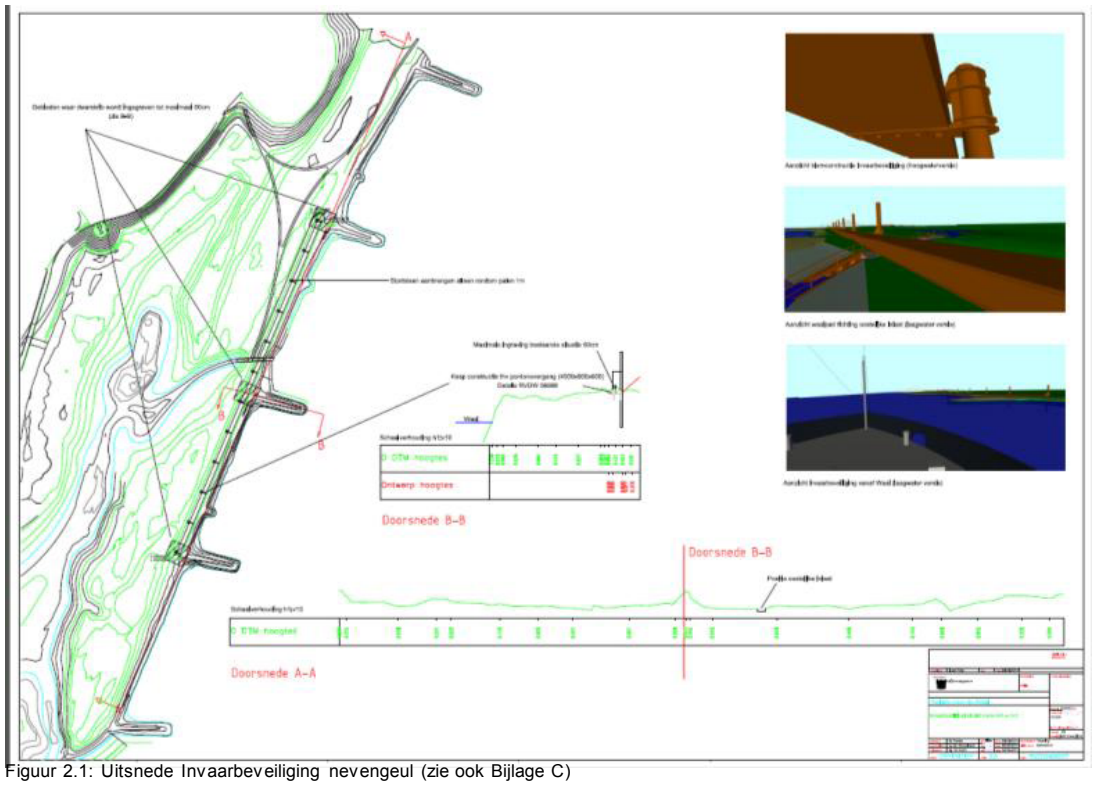

Figuur 2.1: Uitsnede Invaarbeveiliging nevengeul (zie ook Bijlage C)

Het principe voor de invaarbeveiliging bestaat uit een constructie van 11 pontons met de afmetingen 36m * 4,5m * 1m (lengte * breedte * hoogte). In totaal is de invaarbeveiliging circa 400 m. Deze pontons worden afgemeerd aan 12 stalen buispalen. Deze buispalen, met een diameter van circa 1 meter, reiken tot een hoogte van circa 17 m+NAP (ca. 7,7 m+maaiveld). Alle palen dienen dezelfde hoogte ten opzichte van NAP te hebben. De hoogte van palen dient zo te zijn dat de constructie als geheel kan functioneren bij MaatgevendHoogWater-condities (NAP +14,75 m).

De pontons zijn met ringconstructies aan de palen bevestigd en bewegen drijvend mee met het waterpeil.

Voor de diepgang wordt uitgegaan van een minimale diepgang om de belemmering van de doorstroming naar de nevengeul zoveel mogelijk te beperken. De exacte diepgang hangt af van het eigengewicht van de pontons en de bovenbelasting. Voor meer informatie wordt verwezen naar de ontwerptekening in de bijlagen bij de omgevingsvergunningaanvraag.

Op vijf buispalen (nrs. 1, 4, 7, 9 en 12) wordt conform het Rijnvaartpolitiereglement nautische

verlichting toegepast.

2.2 Vigerende bestemmingsplannen

Het plangebied ligt in het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Ruimte voor de Waal" en in het bestemmingsplan "Facetbestemmingsplan Archeologie". In het bestemmingsplan "Nijmegen Ruimte voor de Rivier" is met betrekking tot een invaarbeveiliging het volgende vastgelegd:

"Bij hoog water dient voorkomen te worden dat schepen die het gebied van stroomopwaarts benaderen, per ongeluk de nevengeul opvaren in plaats van de hoofdgeul volgen. Hiertoe wordt bij de oostelijke aansluiting van de nevengeul op de hoofdgeul een invaarbeveiliging aangebracht. (zie par. 4.14 Scheepvaart)".

2.2.1 Verbeelding "Nijmegen Ruimte voor de Waal"

In figuur 2.2 is de projectie van de invaarbeveiliging weergegeven op de verbeelding van het bestemmingsplan "Nijmegen Ruimte voor de Waal'.

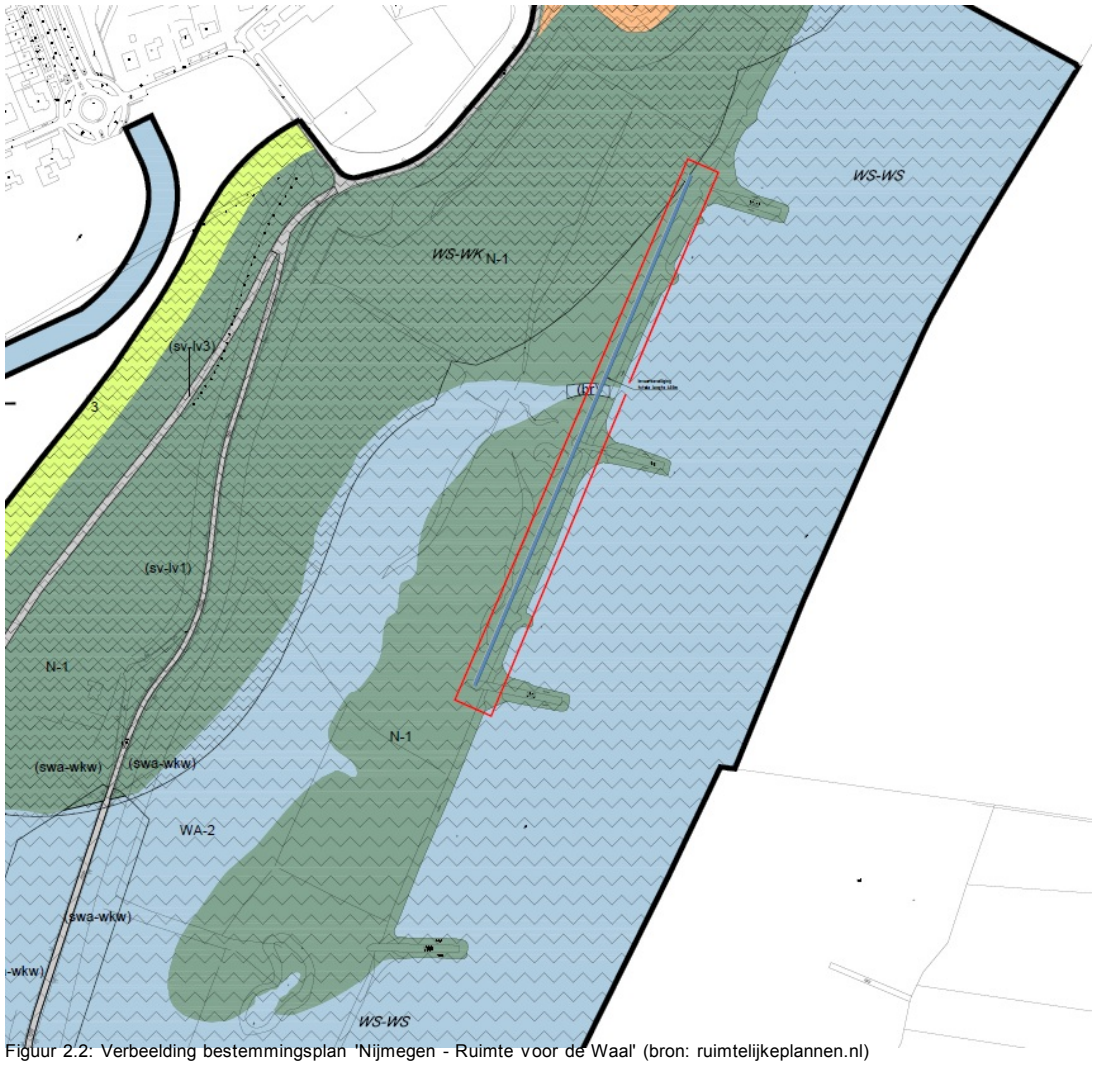

Figuur 2.2: Verbeelding bestemmingsplan 'Nijmegen - Ruimte voor de Waal' (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Uit onderstaande verbeeldingen van het bestemmingsplan (zie figuur 2.3a t/m 2.3e) blijkt dat

de gronden waarop de invaarbeveiliging geprojecteerd is de volgende bestemmingen heeft:

- 'Natuur-1' (artikel 9);

- 'Water-2' (artikel 14) en

- Waterstaat – Waterstaatkundige functie (artikel 21).

Figuur 2.3a: Enkelbestemming Natuur - 1

Figuur 2.3b: Enkelbestemming Natuur - 1

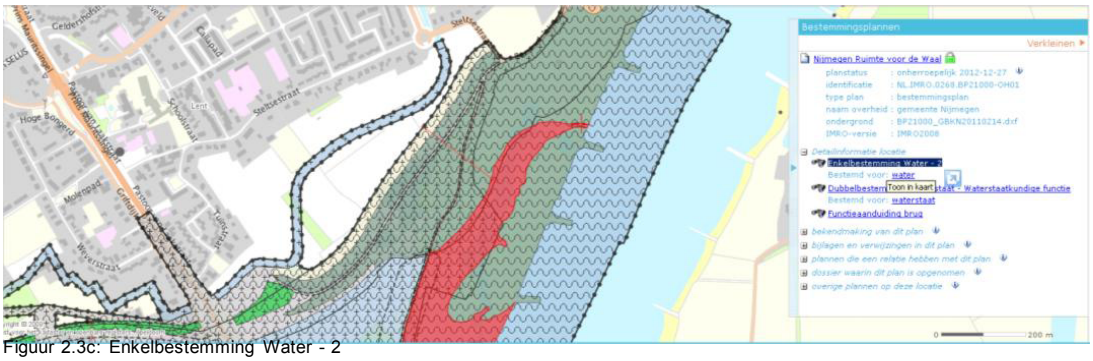

Figuur 2.3c: Enkelbestemming Water - 2

Figuur 2.3d: Dubbelbestemming Waterstaat - Waterstaatkundige functie

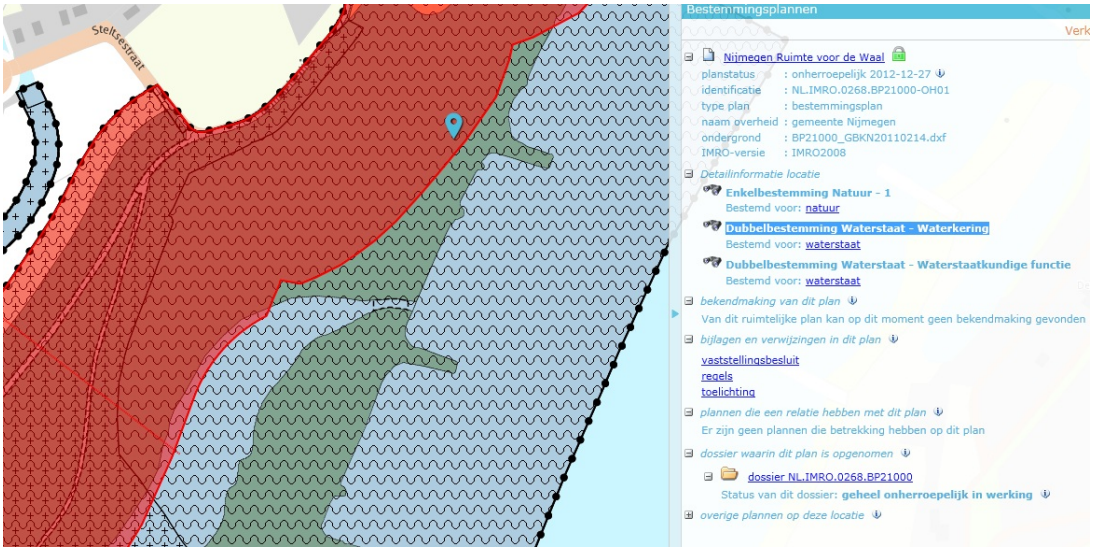

Figuur 2.3e: Dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering

2.2.2 Verbeelding "Facetbestemmingsplan Archeologie"

Uit onderstaande verbeelding van het bestemmingsplan (zie figuur 2.4) blijkt dat de gronden waarop de invaarbeveiliging geprojecteerd is de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone - waarde archeologie 1' (artikel 5.2) heeft.

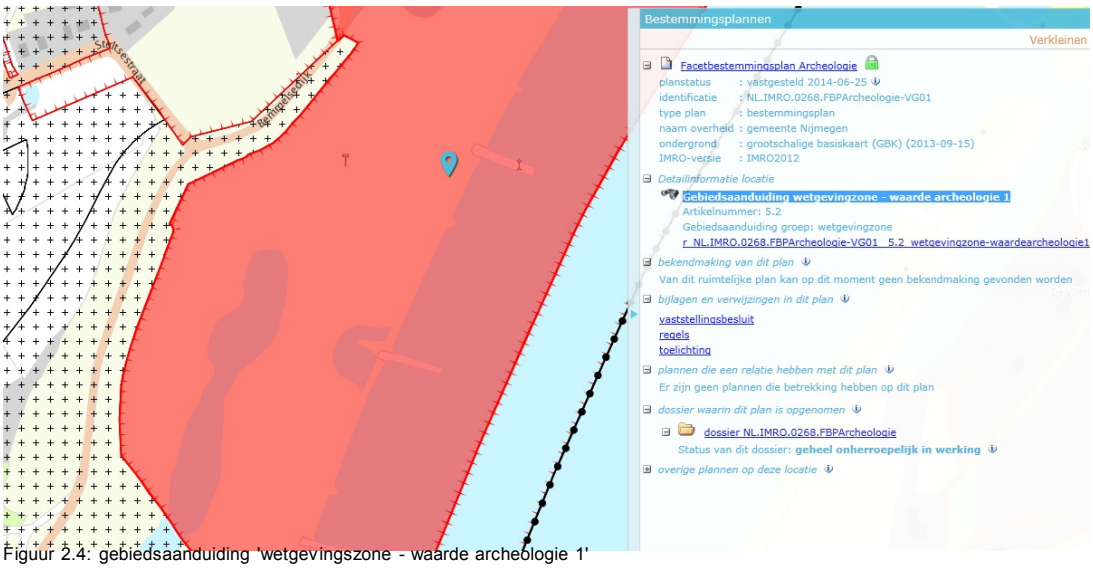

Figuur 2.4: gebiedsaanduiding 'wetgevingszone - waarde archeologie 1'

2.2.3 Regels "Nijmegen Ruimte voor de Waal"

2.2.3.1 Natuur - 1

In par. 9.1 Bestemmingsomschrijving is onder Artikel 9 Natuur – 1 o.a. het volgende vastgelegd:

De voor 'Natuur - 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor: "h. voorzieningen ten behoeve van de veiligheid van de scheepvaart, zoals een invaarbeveiliging van de neuvelgeul voor beroepsvaart."

In par. 9.2.1 Algemene bouwregels is met betrekking tot de invaarbeveiliging het volgende

vastgelegd: "Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, waaronder duikers, kunstwerken en overbruggingen, met een maximale bouwhoogte van 5 m."

De hoogte van de buispalen (7,7m +maaiveld) past niet binnen de reikwijdte van deze regel.

2.2.3.2 Water - 2

In par. 14.1 Bestemmingsomschrijving is onder Artikel 14 Water – 2 o.a. het volgende vastgelegd:

De voor 'Water – 2 ' aangewezen gronden zijn bestemd voor: "ter plaatse van de aanduiding: 'specifieke vorm van water - waterkunstwerk' tevens voor een toegankelijk kunstwerk c.q. kunstobject dat maximaal 1,5% water van de hoofdgeul doorlaat."

De in artikel 14.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regel: 'de bouwhoogte van palen en (licht)masten mag niet meer dan 10 m bedragen en de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 m bedragen.'

De aanleg van een invaarbeveiliging past niet binnen de reikwijdte van deze regel. De hoogte van de buispalen past daarentegen wel binnen de reikwijdte van dit voorschrift, maar de bestemming 'Water - 2' geldt slechts voor een zeer klein deelte van de totale invaarbeveiliging.

2.2.3.3 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

In par. 21.1 Bestemmingsomschrijving is onder Artikel 21 Waterstaat – Waterstaatkundige functie o.a. het volgende vastgelegd:

De voor 'Waterstaat - Waterstaatkundige functie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor: ‘d. het gebruik ten behoeve van de uitvoering van bouwwerken, werken en werkzaamheden, welke passen in het kader van het normale beheer en onderhoud van de rivier, zoals oever- en kribvakverdedigingen en strekdammen en het plaatsen van bakens en scheepvaarttekens.’

In par. 21.2.2 - Bouwregels voor Bouwwerken, geen gebouwen zijnde is het volgende vastgelegd:

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemming(en) mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming Waterstaat - Waterstaatkundige functie worden gebouwd, met dien verstande dat: ‘a. de maximale hoogte ten behoeve van scheepvaarttekens 15 m bedraagt;’

‘b. de maximale hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, 4 m bedraagt.’

De aanleg van een invaarbeveiliging past niet binnen de reikwijdte van deze regel.

2.2.3.4 Waterstaat - Waterkering

In par. 20.1 Bestemmingsomschrijving is onder Artikel 20 Waterstaat – Waterkering o.a. het volgende vastgelegd:

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor:

a. het aanleggen, het in stand houden, het beheer, het onderhoud en de verbetering van de waterkering;
b. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals kunstwerken, dijksloten en andere waterstaatswerken.

De aanleg van een invaarbeveiliging past niet binnen de reikwijdte van deze regel.

2.2.4 Regels "Facetbestemmingsplan Archeologie"

Op gronden ter plaatse van Wetgevingszone-Waarde-Archeologie 1 is het verboden om zonder omgevingsvergunning bodemingrepen uit te voeren met een gezamenlijk oppervlakte van meer dan 2500 m^2 en dieper dan 0,30 meter onder maaiveld tenzij op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden meer aanwezig zijn.
Bij de aanleg van de invaarbeveiliging vinden bodemingrepen plaats variëren van 0 tot circa 1,0 meter minus maaiveld. Echter bedraagt de totale oppervlakte van de invaarbeveiliging circa 1.800 m^2 (lengte * breedte = 400 m * 4,5 m), exclusief de spudpalen.

Voor de invaarbeveiliging is geen archeologisch onderzoek nodig.

2.2.5 Conclusie

2.2.5.1 bestemmingsplan "Nijmegen Ruimte voor de Waal"

Het bouwplan past binnen de bestemmingsomschrijving van bestemming Natuur - 1 maar is wel in strijd met de bouwregels omdat de spudpalen hoger dan 5 meter zijn. Binnen de bestemming Water - 2 is een invaarbeveiliging niet toegestaan; een invaarbeveiliging is niet passend in de bestemmingsomschrijving. Het bouwplan past niet binnen dubbelbestemming Waterstaat - Waterstaatkundige functie want een invaarbeveiliging kan niet aangemerkt worden als scheepsvaartteken. Het plan is in strijd met de bestemmingsomschrijving van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering.

2.2.5.2 bestemmingsplan "Facetbestemmingsplan Archeologie"

Bij de aanleg van de invaarbeveiliging vinden bodemingrepen plaats variëren van 0 tot circa 1,0 meter minus maaiveld. Echter bedraagt de totale oppervlakte van de invaarbeveiliging circa 1.800 m2 (lengte * breedte = 400 m * 4,5 m), exclusief de spudpalen.

Voor de invaarbeveiliging is geen archeologisch onderzoek nodig.

2.2.5.3 Conclusie

De aanvraag omgevingsvegrunning is strijdig met het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Ruimte voor de Waal". Het plan is niet mogelijk met toepassing van een in het bestemmingsplan opgenomen regel inzake afwijking (er bestaat geen "binnenplanse afwijkingsmogelijkheid"). Het plan valt tevens niet onder de situatie zoals die wordt beschreven in bijlage II, artikel 4 lid 1 sub a van het Besluit Omgevingsrecht (het Bor). Er is dus geen buitenplanse afwijkingsmogelijkheid o.g.v. bijlage II, artikel 4 Bor (kruimelgevallenregeling) mogelijk. Er is een grote buitenplanse afwijking vereist, "een projectbesluit".

2.3 Ruimtelijke inpasbaarheid

Vanuit ruimtelijke inpassing van de invaarbeveiliging zijn de zichtlijnen vanaf de dijk en de beleefbaarheid direct rondom de invaarbeveiliging van belang. Alle varianten zijn gebaseerd op het uitgangspunt van pontons met een barrier op land in combinatie met een aantal palen om de pontons te kunnen fixeren.

Op de zichtlijnen vanaf de dijk is de uitstraling van de palen en de hoogte van de pontons van invloed. De invaarbeveiliging bestaat uit een constructie van 11 pontons, waardoor sprake is van 12 palen. De afstanden tussen de palen 36 bedraagt meter.

De pontons hebben een hoogte van 1 meter en een breedte van ongeveer 4,5 meter. De maximale hoogte van de pontons is derhalve 10m + NAP. De uit te werken variatie zit in de hoogte van pontons in relatie tot de hoogte van de barrier. Met andere woorden, een laag ponton met een hoge barrier oogt transparanter voor de gebruikers in het gebied dan een hoog ponton met een lage barrier. Het IQ-team (Het IQ-team (of kwaliteitsteam) bestaat uit drie experts op het gebied van architectuur, stedenbouw en landschap) heeft een voorkeur voor de variant met verbrede relatief lage pontons en een hoge barrier.

Bij het uiteindelijk gekozen ontwerp is rekening gehouden met de wensen van het IQ-team. Voor meer informatie wordt verwezen naar de ontwerptekening in de bijlagen bij de aanvraag omgevingsvergunning.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleid

3.1 Rijksbeleid

In 1993 en 1955 kwam in het stroomgebied van de Rijn (waarvan de Waal deel uitmaakt) extreem hoogwater voor, dat bijna heeft geleid tot dijkdoorbraken. Duidelijk werd dat dergelijk hoogwater door klimaatverandering vaker zou voorkomen (onder andere in de publicatie "Overvloed en schaarste: water als geld" van de Raad voor het landelijk gebied, mei 1998). Het rivierengebied zou dus vaker risico lopen op overstromingen. Als reactie op het hoogwater en het toegenomen risico heeft het rijk de Planologische kernbeslissing (PKB) Ruimte voor de rivier genomen, waarin maatregelen zijn opgenomen om de veiligheid tegen overstromingen te vergroten.

Het project 'RvdW Nijmegen' is één van de 34 maatregelen, die in het kader van de PKB Ruimte voor de rivier worden genomen om het stroomgebied van de Rijn (lees: Waal) beter te beschermen tegen overstromingen. Door meer ruimte voor de rivier te maken kunnen water, ijs en sediment beter wegstromen naar zee en treden minder hoge waterstanden in de rivier op, waardoor het risico op overstromingen afneemt.

Bij Nijmegen en Lent bevindt zich één van de smalste punten van de bedding van de Waal. De dijk bij Lent en de hoge oever bij Nijmegen vormen een zogenaamde flessenhals. Hierdoor kan het water bij hoogwater niet goed doorstromen, met hoge waterstanden ter plekke en bovenstrooms als gevolg.

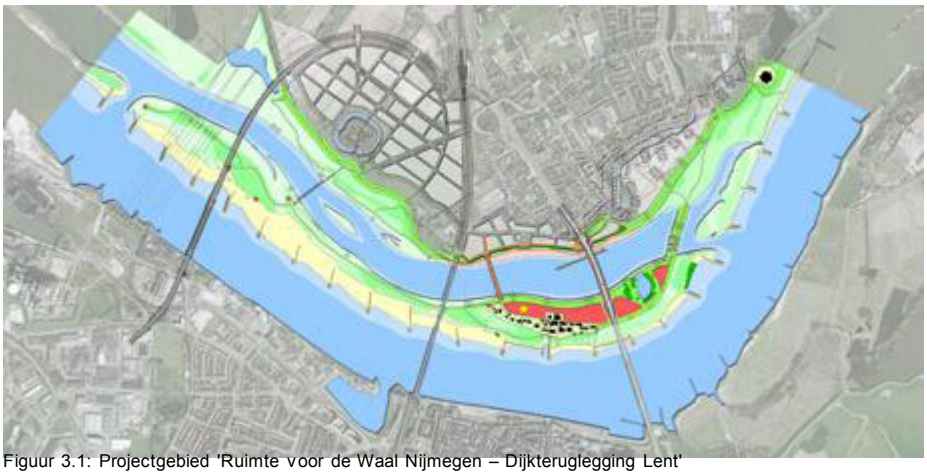

Figuur 3.1: Projectgebied 'Ruimte voor de Waal Nijmegen – Dijkteruglegging Lent'

Om de rivier meer ruimte te geven wordt de primaire waterkering (rivierdijk bij Lent) over een afstand van 350 meter in noordwaartse richting (landinwaarts) verplaatst en wordt een nevengeul gegraven op het punt waar de rivier thans de minste ruimte heeft. Deze zogenaamde hoogwatergeul is geprojecteerd tussen de dorpskern van Lent en Veur-Lent, waardoor Veur-Lent na afronding van het project op een eiland komt te liggen (zie figuur 3.1). De invaarbeveiliging is onderdeel van dit grotere project. Zowel in de voorafgaand aan dit project opgestelde MER-hoofdrapport als in het bestemmingsplan wordt reeds rekening gehouden met het aanbrengen van een invaar-beveiliging. In Bijlage B zijn relevante uitsnedes uit het MER-hoofdrapport en uit de toelichting op het vigerende bestemmingsplan opgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Op 09 juli 2014 is de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland.

In het provinciaal ruimtelijk beleid is een onderscheid gemaakt tussen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO)[1]. Voor het GNN geldt de 'nee-tenzij'-benadering. Dit betekent dat bestemmingswijziging niet mogelijk is, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In het GO zijn nieuwe functies toegestaan mits de kernkwaliteiten van het gebied per saldo substantieel worden versterkt. Het projectgebied ligt in het GNN.

De dijkverlegging en het graven van een Nevengeul ter plaatse is een maatregel om in dit gebied ruimte voor de rivier te maken. Zoals in hoofdstuk 1 reeds is beschreven voldeed de oorspronkelijk bedachte invaarbeveiliging niet aan de gestelde eisen uit de risicoanalyse van Rijkswaterstaat.

Om redenen van zwaarwegend belang is, na uitvoerige afweging van verschillende alternatieve ontwerpen, met instemming van betrokken instanties (RWS, gemeente en waterschap) gekozen voor onderhavig ontwerp. Hiermee wordt voldaan aan de 'nee-tenzij'-benadering uit het GNN.

Het om redenen van groot openbaar belang gewijzigde ontwerp van de invaarbeveiliging leidt niet tot extra aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied, omdat in het vigerend bestemmingsplan al rekening is gehouden met het realiseren van de invaarbeveiliging. In beginsel is dus geen sprake van een nieuwe functie. Omdat alleen het ontwerp is gewijzigd is ons inziens geen sprake van strijdigheid met het provinciaal beleid.

Met de herinrichting van het plangebied wordt riviergebonden natuur ontwikkeld, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de realisatie van de Groene Ontwikkelingszone. Uit oogpunt van provinciaal ruimtelijk beleid achten wij de voorgenomen herinrichting gewenst. Mede hierdoor zijn de aspecten mitigatie en compensatie niet aan de orde.

3.3 Gemeentelijk beleid

structuurvisie Nijmegen 2013

De dijkteruglegging is het grootste project in Nederland in het kader van de beleidslijn Ruimte voor de Rivier en recent in de prijzen gevallen bij de internationale Waterfront Center Award 2011. Door de flessenhals in de Waal bij Nijmegen aan te pakken wordt een grote waterstanddaling gerealiseerd. Nederland is hierdoor beter beschermd tegen hoogwateroverlast. De Dijkteruglegging voorziet in het graven van een nevengeul die in verbinding staat met de Waal. Door de nevengeul ontstaat een hoogwatervrij stadseiland, een nieuw natuurgebied en een nieuwe Waalkade. Deze worden met elkaar verbonden met enkele nieuwe bruggen. Door het realiseren van een rivierpark midden in de stad, dat unieke kansen biedt op het gebied van recreatie, is een plan gemaakt dat ruimtelijke kwaliteit toevoegt voor heel Nijmegen. Wij denken met de dijkteruglegging en het stadseiland Veur-Lent een project van (Inter)nationale allure in handen te hebben. Over de toekomstige functies op het eiland wordt nog nagedacht. We streven naar ontwikkelingsmogelijkheden die recht doen aan deze specifieke locatie, waaronder (een combinatie van) woningbouw en een meer recreatieve groene functie.

3.4 Resumé beleid / conclusie

In het kader van dit project 'RvdW Nijmegen' wordt een invaarbeveiliging aangelegd. Deze invaarbeveiliging vormt slechts een klein onderdeel van het gehele project. In het vigerende bestemmingsplan is reeds rekening gehouden met de aanleg van een invaarbeveiliging. Als gevolg van een gewijzigd ontwerp is de nieuwe invaarbeveiliging strijdig met de bouwregels van het vigerende bestemmingsplan.

Omdat het in deze onderbouwing beschreven initiatief:

- onderdeel uitmaakt van een 'groter project',
- dat project reeds een Mer-beoordelings-procedure heeft doorlopen,
- in het bestemmingsplan reeds rekening is gehouden met de aanleg van een invaarbeveiliging;
- dit 'gewijzigde' voornemen op projectschaal slechts een relatief kleinschalige omvang betreft,

wordt het niet nodig geacht in het kader van deze ruimtelijke onderbouwing nader in te gaan op het rijks- en provinciaal beleid.

Hoofdstuk 4 Sectoraal beleid

4.1 Cultuurhistorie

4.1.1 Beleid, wet- en regelgeving

4.1.1.1 Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren. Dit nieuwe beleid vormt een belangrijke aanvulling op de sectorale bescherming van formeel aangewezen monumenten. Op deze manier is een meer gebiedsgerichte benadering mogelijk, die gericht is op het behoud en de versterking van de ruimtelijke kwaliteit van een bestemmingsplangebied, door te anticiperen op de voorkomende en te verwachten archeologische, historisch-geografische en historisch-(steden)bouwkundige waarden.

De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermde stadsgezichten.

4.1.1.2 Gemeentelijk beleid

Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg en het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening is aanleiding geweest om ook het gemeentelijk erfgoedbeleid te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de Nota Cultureel Erfgoed, die op 15 mei 2013 door de raad is vastgesteld.

Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij gebiedsontwikkelingen de eigen identiteit van de locatie te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben, zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het bestemmingsplangebied valt binnen gebiedstype 3 van de cultuurhistorische beleidskaart

(zie figuur 4.1). In deze gebieden is sprake van een rijke cultuurhistorische gelaagdheid. Het gaat om zowel de grotere schaal, zoals het stedenbouwkundige plan en/ of historische structuren, als om specifieke objecten en om de samenhang tussen de structuren, bebouwing en/of cultuurlandschap. Bij de bebouwing die geen beschermde status heeft gaat het niet zozeer om de architectuur en het beeld, maar om het silhouet, zoals de situering, de nok- en goothoogte en de nokrichting. Zowel de zichtbare als de niet-zichtbare geschiedenis van het gebied zal uitgangspunt moeten zijn bij ontwikkelingen.

Voor het opstellen en actualiseren van bestemmingsplannen wordt een cultuurhistorische analyse van het gebied gemaakt. Aan waardevolle elementen worden planregels en passende functies gekoppeld, zodat de karakteristieken als uitgangspunt genomen kunnen worden bij nieuwe ontwikkelingen en veranderingen. Kenmerken van de bebouwing, zoals hoofdvorm en omvang, worden beschouwd als onderdeel van de identiteit van een plek.

In deze gebieden zijn cultuurhistorische waarden een middel om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kwaliteit te geven en de identiteit van een gebied herkenbaar en het verleden zichtbaar te houden en te versterken. Er is daarom veel aandacht voor cultuurhistorie bij ruimtelijke plannen in gebiedstype 3. Nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk, maar worden afgestemd op het karakter van het gebied.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zal voor het ontwerp- en ontwikkeltraject een cultuurhistorische rapportage gevraagd worden, waarin de kansen en beperkingen met betrekking tot cultuurhistorie zijn benoemd.

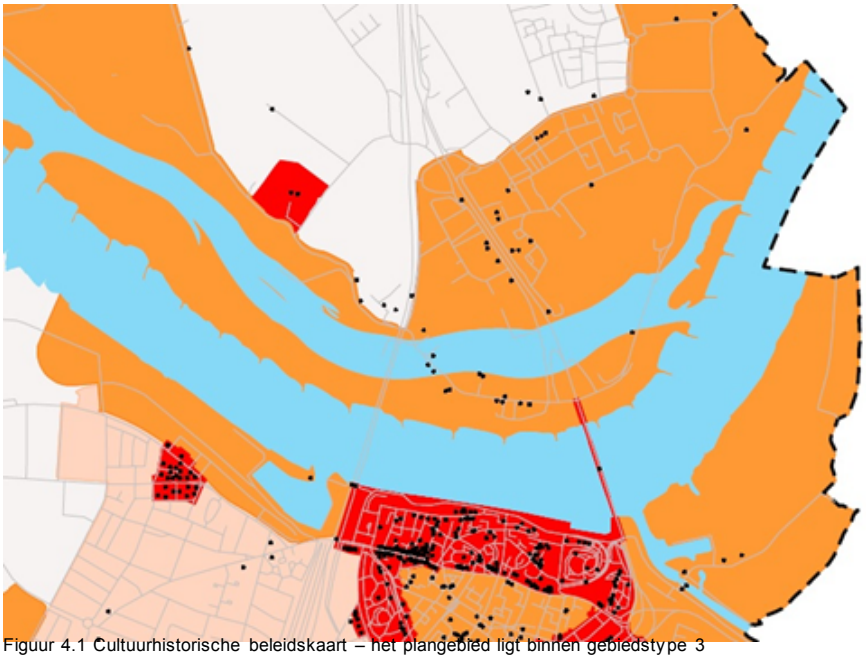

Figuur 4.1 Cultuurhistorische beleidskaart – het plangebied ligt binnen gebiedstype 3

4.1.2 Cultuurhistorische karakteristiek

4.1.2.1 Historische ontwikkeling

In de 'Cultuurhistorische Effectrapportage (CHER) Plan Ruimte voor de Waal' wordt een korte kenschets gegeven van de landschapsgeschiedenis bij het dorp Lent:

"Gelegen tegenover een machtige rivierstroom, een alles beheersende stuwwal en een oeroude stad, vertoont het plangebied nog onmiskenbare sporen van zijn verleden en van het lot van de mens die hier al in de prehistorie zijn wankele geluk beproefde. De dijk

symboliseert de terugdringing en beteugeling van de Waal om het land intensiever te kunnen cultiveren. Vanaf de dijk vallen de kerktorens op die de plek aanwijzen waar het dorp Lent in de Vroege Middeleeuwen ontstond. De groene vlakte tussen dorpskern en dijk markeert het gebied waartoe de Waal lange tijd vrije toegang had. De dijkdoorbraakkolken vertellen dat de dijk, aan de voet van de rijzige stuwwal, een grillig lot beschoren is geweest." [bron: Cultuurhistorische Effectrapportage (CHER Plan Ruimte voor de Waal, kenmerk 9V0718.15/R0015/413570/ABRON/Nijm, d.d. 1 oktober 2010).

4.1.2.2 Waterstaat

In de Cultuurhistorische Effectrapportage wordt de ontwikkeling van de bedijking in de omgeving van het dorp Lent beschreven. De bandijk die ten zuiden van Lent ligt, maakt onderdeel uit van de dertiende-eeuwse dijkring van het Ambt Over-Betuwe. De gronden van het plangebied bevinden zich sindsdien buitendijk, in de uiterwaarden van de Waal.

Bij een vergelijking van de militaire stafkaarten die in 1902 en 1906 werden gepubliceerd (Bonneblad 533 Nijmegen) blijkt dat in de tussenliggende jaren langs de oevers van de rivier een strekdam met een negental dwarsdammen werd aangelegd. De dammen dienden om sedimentatie van de binnenbocht van de rivier tegen te gaan en om de rivier beter bevaarbaar te maken. Destijds werden ter hoogte van het huidige plangebied bovendien twee bakens geplaatst voor de navigatie van de scheepvaart. Op basis van de Bonnekaart van 1906 kan geconcludeerd worden, dat langs de strekdam kuilen werden gegraven om bouwstoffen te leveren voor de aanleg van de dwarsdammen.

In de jaren twintig van de vorige eeuw werden de dwarsdammen vervangen door een achttal kribben die in de rivierbedding werden aangelegd. Uit de Bonnekaart van omstreeks 1930 blijkt dat de oppervlakte van de winningskuilen na aanleg van de kribben was vergroot. Waarschijnlijk zijn ten behoeve van de aanleg van de kribben opnieuw gronden afgegraven.

Figuur 4.2: de Bonnekaart 1906 toont de strekdam met negen dwarsdammen langs de oevers van de Waal. De kuilen naast de dwarsdammen ontstonden bij de winning van bouwstoffen (bron: www.watwaswaar.nl)

Figuur 4.3: de Bonnekaart 1931 toont de strekdam met een achttal kribben. De winningskuilen zijn in vergelijking met de situatie in 1906 vergroot (bron: www.watwaswaar.nl)

4.1.2.3 Defensie

Lent was met de tegenovergelegen stad Nijmegen een vitale schakel in de nationale verdediging. Ter aanvulling op de oudere vestingwerken rondom de stad werd er in de negentiende eeuw een krans van polygoon- of buitenforten aangelegd. In de eerste bouwfase van 1817 tot 1831 werden de forten Sterreschans en Krayenhoff aangelegd; respectievelijk ten oosten en ten westen van de stad. De tweede fase bestond uit de forten Verbrande Molen en Kijk in de Pot uit 1861 en de forten Boven- en Beneden Lent aan de overzijde van de Waal, die in 1862 en 1863 werden aangelegd. In 1870 volgden nog de forten In de Ooij en Kwakkenberg.

Het Fort Boven-Lent werd in tegenstelling tot Fort-Beneden-Lent buitendijks gebouwd, op de plek waar de Modderstraat (huidige Laauwikstraat-Vossenpelsestraat) aansloot op de Bemmelsedijk. Dit fort had, in tegenstelling tot Fort Beneden-Lent, de mogelijkheid voor gericht artillerievuur. Zicht voor de schutters was daarvoor belangrijk. Daarom ligt dit fort buitendijks en is het een gekazematteerd, bomvrij gebouw, dus géén aarden werk, maar volledig gemetseld. Het fort werd aan de noord- en westzijde geflankeerd door twee grote binnendijkse wielen.

Om de vijand op afstand te houden en te hinderen in een eventuele opmars konden gronden in de omgeving van het Fort Boven-Lent onder water gezet worden. Blijkens de DNA-kaart Inundatiegebieden die onderdeel uitmaakt van de kaart Cultuurhistorie van de provincie Gelderland, lag een inundatieveld van de IJssellinie ten noordoosten van het Fort Boven-Lent.

De functie van het Fort Boven-Lent was het bestrijken van de rivier. Na invoering van de Vestingwet in 1874 werden de vestingwerken van en bij Nijmegen opgeheven, echter met uitzondering van Fort Boven-Lent, Fort Beneden-Lent en Fort Krayenhoff. Deze forten kregen de functie om de nieuw gebouwde spoorbrug te verdedigen. Rondom deze forten lag een schootsveld, dat vrijgehouden diende te worden van obstakels. In tegenstelling tot de vestinggronden en schootsvelden van de vesting Nijmegen, die na 1874 bebouwd konden worden, bleven de beperkingen rond deze drie forten tot na de Tweede Wereldoorlog van

kracht, hetgeen invloed had op de inrichting van het landschap. Fort Boven-Lent verloor zijn militaire functie in 1959.

Aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog werd de IJssellinie gemoderniseerd. Langs de dijk bij Lent verrees een linie van kazematten en andere verdedigingsobjecten. Ten zuiden van het plangebied bevindt zich aan de Bemmelsedijk nog één van de drie in Lent bewaard gebleven kazematten die in 1936 werden gebouwd ter verdediging van de Waalbrug. Tijdens de Koude Oorlog bleef het gebied ten oosten van de spoordijk Nijmegen-Arnhem onderdeel uitmaken van de IJssellinie. De zoeklichtterp, gelegen binnendijks aan de Bemmelsedijk, aan het einde van de Steltsestraat, is hiervan een overblijfsel.

4.1.3 Cultuurhistorische waarden

4.1.3.1 Beschermde monumenten

In de omgeving van het plangebied komen twee beschermde rijksmonumenten voor: Fort Boven-Lent en de kazemat aan de Bemmelsedijk.

4.1.3.2 Overige cultuurhistorische waarden

De strekdam waarvan een gedeelte binnen het plangebied valt, werd omstreeks 1900 aangelegd. In de huidige situatie is deze dam grotendeels nog aanwezig en herkenbaar als een hoger gelegen gronden die bekleed is met basaltblokken. Langs de oever van de rivier, aan de zuidzijde van de strekdam liggen losse basaltblokken. Ten noorden van de dam bevindt zich grasland.

Binnen het plangebied is van de dwarsdammen uit deze periode alleen nog een restant herkenbaar bij het middelste krib. Bovendien is bij de middelste krib nog een winningskuil aanwezig, die aan het begin van de vorige eeuw is ontstaan door afgraving en die in de jaren dertig verder is uitgebreid. De drie kribben nabij het plangebied maken deel uit van een achttal kribben dat in de jaren dertig werd aangelegd.

Figuur 4.4: foto van de strekdam in westelijke richting, genomen vanaf de oostzijde van het besluitgebied

Figuur 4.5: foto van de strekdam in oostelijke richting, genomen in het besluitgebied ter hoogte van de middelste kribbe

Als structuur is de strekdam met bijbehorende kribben cultuurhistorisch waardevol. Dit waterstaatkundig werk uit het eerste kwart van de twintigste eeuw getuigt van de voortdurende strijd tegen het water die vanaf de late middeleeuwen door de bewoners van het rivierengebied werd ingezet en die vanaf het begin van de achttiende eeuw door waterbouwkundig ingenieurs als opgave werd opgepakt. De normalisatie van de rivier de Waal in het eerste kwart van de twintigste eeuw maakt onderdeel uit van de biografie van dit gebied, die tot op de dag van vandaag wordt gekenmerkt door veranderingen in de ruimtelijke inrichting die verband houden met de wateropgave.

Figuur 4.6: De winningskuil

De winningskuil is van enige cultuurhistorische waarde. Het element is van enig belang vanwege de ensemblewaarde met de strekdam en kribben. Bovendien is het element van enig belang als bijzondere uitdrukking van een landschappelijke ontwikkeling. Het element vormt een overblijfsel van een praktijk, waarbij gronden werden afgegraven ten behoeve van de aanleg of versterking van een nabijgelegen waterstaatkundig werk als een dijk, kade of dam.

Het plangebied ligt binnen het voormalig schootsveld van Fort Boven-Lent. Op grond van de Kringenwet 1853 werden zones aangewezen rondom dergelijke forten: binnenste kring (300 el = 206,4 meter), middelste kring (600 el = 412,8 meter) en buitenste kring 1000 el = 688 meter). In deze zogenaamde verboden kringen golden verschillende restricties ten aanzien van

bebouwing en begroeiing.

4.1.4 Conclusie - effect van planvoornemen op cultuurhistorische waarden

Om de invaarbeveiliging te realiseren worden de gronden afgegraven tot gelijke hoogte (8,8 meter boven NAP). Ter plaatse van de inlaat is sprake van een verdere afgraving (6,0 meter boven NAP). Uit ontwerptekeningen kan worden afgeleid, dat de invaarbeveiliging wordt aangelegd achter de strekdam die nog grotendeels aanwezig is. Het planvoornemen leidt dan ook niet tot een aantasting van deze cultuurhistorisch waardevolle structuur. De nieuwe invaarbeveiliging voegt zich naar de bestaande structuur en accentueert daarmee het beloop van de strekdam.

De kortste afstand tussen de invaarbeveiliging en het Fort Boven-Lent bedraagt circa 130 meter. De invaarbeveiliging wordt aangelegd binnen de binnenste en middelste kringen, die vroeger van toepassing waren rond Fort Boven-Lent. De vorm van de invaarbeveiliging wordt gekenmerkt door een twaalftal verticale buispeilers. Het ponton met een hoogte van anderhalve meter zal bij een lage waterstand op de bodem liggen en dan ook niet prominent zichtbaar zijn vanaf de dijk. Daardoor heeft de aanleg van dit bouwwerk een relatief beperkte invloed op de landschappelijke openheid, en daarmee op de belevingswaarde van het voormalige schootsveld van Fort Boven-Lent.

4.2 Archeologie

4.2.1 Beleid, wet- en regelgeving

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: “Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek.

Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).”

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is, in overeenstemming met Malta en de Monumentenwet 1988, er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft Bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen een Archeologische Beleidskaart ontwikkeld waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven.

4.2.2 Facetbestemmingsplan Archeologie

Op 15 mei 2013 heeft de gemeenteraad de Nota Cultureel Erfgoed vastgesteld, waarin de gemeente Nijmegen haar erfgoedbeleid en ambities presenteert. In de nota is aangegeven dat het beleid en maatregelen met betrekking tot archeologie via een facetbestemmingsplan worden geïmplementeerd. Het facetbestemmingsplan Archeologie heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente Nijmegen. Hierdoor gaat voor heel Nijmegen dezelfde regeling voor Archeologie gelden.

Het 'bestemmingsplan Archeologie' is ontwikkeld als een facetbestemmingsplan (parapluplan) waarmee voor alle vigerende bestemmingsplannen in Nijmegen dezelfde regeling voor archeologie gaat gelden. Voor zover in de vigerende bestemmingsplannen al een regeling voor archeologie is opgenomen, wordt de bestaande regeling vervangen door de regeling in het facetbestemmingsplan. In de bestemmingsplannen waarin nog geen regeling voor archeologie is opgenomen, wordt dit nieuw toegevoegd. Het facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de regeling voor archeologie en beoogt geen wijziging aan te brengen in de overige regels van de vigerende bestemmingsplannen.

De vorm van het facetbestemmingsplan biedt het voordeel dat op relatief eenvoudige wijze beperkte aanpassingen in meerdere bestaande bestemmingsplannen tegelijkertijd kunnen worden doorgevoerd. In het overzicht van de vigerende bestemmingsplannen is aangegeven voor welke bestemmingsplannen het facetbestemmingsplan gaat gelden (Bijlage 2 bij het facetbestemmingsplan). Onder de vigerende bestemmingsplannen vallen ook alle bestemmingsplannen die al wel in werking zijn getreden maar nog niet onherroepelijk zijn, doordat er nog een beroepsprocedure loopt bij de Raad van State. Het overzicht van vigerende bestemmingsplannen geeft de situatie aan op 23 april 2014. Voor bestemmingsplannen die na deze datum worden vastgesteld (of al wel zijn vastgesteld maar nog niet in werking zijn getreden) geldt het facetbestemmingsplan niet. Dat is ook niet bezwaarlijk omdat in deze bestemmingsplannen een regeling voor archeologie is/wordt opgenomen.

In een bestemmingsplan wordt gedetailleerd vastgelegd wat de bestemming van de grond is. Het bestemmingsplan is juridisch bindend en daardoor een zeer geschikt instrument om archeologische waarden te beschermen. In het facetbestemmingsplan (parapluplan) worden de archeologische waarden voorzien van een dubbelbestemming of een gebiedsaanduiding. De dubbelbestemming geldt boven de (enkelvoudige) bestemming van de gronden. Dit facetbestemmingsplan heeft alleen betrekking op de bescherming van archeologische waarden. Het facetbestemmingsplan Archeologie heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente Nijmegen.

Met het opstellen van het facetbestemmingsplan Archeologie worden archeologische waarden beschermd en is er sprake van een eenduidige regeling voor heel Nijmegen.

In het Facetbestemmingsplan Archeologie heeft de locatie van de invaarbeveiliging de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone – waarde archeologie – 1'. Gronden gelegen ter plaatse van deze aanduiding hebben een lage of onbekende archeologische verwachtingswaarde.

Op de voor 'wetgevingszone – waarde archeologie – 1' aangewezen gronden dient bij bodemingrepen met een oppervlakte van meer dan 2.500 m^2 en dieper dan 0,30 meter onder het maaiveld archeologisch onderzoek plaats te vinden. Bij de aanleg van de invaarbeveiliging vinden bodemingrepen plaats variëren van 0 tot circa 1,0 meter minus maaiveld. Echter bedraagt de totale oppervlakte van de invaarbeveiliging circa 1.800 m^2 (lengte * breedte = 400 m * 4,5 m), exclusief de spudpalen.

4.2.3 Archeologisch onderzoek

In het kader van de andere ingrepen binnen het Ruimte voor de Waal project is reeds archeologisch onderzoek uitgevoerd, onder ander in de nabije omgeving van de geplande invaarbeveiliging. Daaruit is gebleken dat de archeologische waarden ouder dan de 17de eeuw niet te verwachten zijn ter hoogte van de geplande invaarbeveiliging. Recentere perioden zullen naar alle waarschijnlijkheid weinig of geen archeologische resten hebben achtergelaten, met twee mogelijke uitzonderingen:

- resten van schepen;
- resten uit de Tweede Wereldoorlog.

Scheepsresten zijn binnen het gehele plangebied van Ruimte voor de Waal vrijwel overal mogelijk, en door middel van de gewone methoden van onderzoek niet of nauwelijks aan te tonen. Indien toch aangetroffen dienen ze als 'toevalsvondst' gemeld te worden, waarna gekeken moet worden of en hoe hiermee dient te worden omgegaan. Een dergelijke melding zou volgens de Monumentenwet 1988, art. 53, te geschieden bij de minister van OC&W, maar kan ook bij de gemeentearcheoloog van Nijmegen gedaan worden.

Resten uit de Tweede Wereldoorlog komen in de nabijheid ook voor, en dienen, met uitzondering van niet gesprongen explosieven, gezien te worden als normale archeologische vondsten. Indien er nog geen NGE onderzoek is verricht binnen dit gebied dan is aan te raden dit voorafgaand aan de werkzaamheden alsnog uit te voeren. Hierbij kunnen dan archeologische resten aangetroffen worden die in samenspraak met bevoegd gezag en initiatiefnemer, geborgen kunnen worden.

Is er wel NGE onderzoek verricht dan zijn er waarschijnlijk geen archeologische resten uit de Tweede Wereldoorlog meer aanwezig. Indien er menselijke resten worden aangetroffen die mogelijk van een militair slachtoffer uit de Tweede Wereldoorlog stammen, dan is het zaak de Bergings- en Identificatiedienst van de Koninklijke Landmacht (BIDKL) in te schakelen.

De verwachting op het aantreffen van behoudenswaardige archeologie is klein. Het bevoegde gezag met betrekking tot archeologie binnen dit project wordt gevormd door de provincie Gelderland (inzake de ontgrondingsvergunning) en de gemeente Nijmegen (inzake de omgevingsvergunning). Deze hebben dit deel van het plangebied door middel van een selectiebesluit vrijgegeven, wat wil zeggen dat er op basis van de bekende gegevens geen nader archeologisch onderzoek meer uitgevoerd hoefde te worden.

4.2.4 Conclusie

Ondanks het gegeven dat bij de aanleg van de invaarbeveiliging sprake is van het roeren van de ondergrond (tot maximaal 1 m-mv), is het aspect ‘archeologie’ hier niet relevant, doordat de totale oppervlakte van de invaarbeveiliging aanzienlijk kleiner is dan 2.500 m2.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat voorafgaand aan dit project en voorafgaand aan de uitvoeringswerkzaamheden, de diverse ten behoeve van dit project ‘te wijzigen’ gebiedsdelen zoveel als mogelijk zijn onderzocht en waar mogelijk en nodig archeologisch zijn vrijgegegen.

4.3 Bodem

4.3.1 Beleid, wet- en regelgeving

Volgens de woningwet artikel 8 lid 2 en lid 3 onder a kan voor dit bouwwerk ‘invaarbeveiliging' geen voorschrift worden gesteld omtrent het tegengaan van het bouwen van een bouwwerk op verontreinigde grond. De ‘invaarbeveiliging' is namelijk niet bedoeld voor het voortdurend of nagenoeg voortdurend verblijf van mensen.

Met de komst van de Waterwet van 22 december 2009 valt sanering van waterbodems niet meer binnen de Wet bodembescherming maar onder de Waterwet. De Waterwet vormt de basis van het integraal waterbeheer in Nederland. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag. Dit laat onverlet dat áls sprake is van een geval van (water-) bodemverontreiniging en er wordt ter plaatse in de (water-)bodem geroerd , dan moet worden voldaan aan vigerende wet- en regelgeving.

In het Projectplan Waterwet, dat voor dit project is opgesteld is in par. 4.2.1. het volgende opgenomen: “Alle verontreinigingen in het tracé van de nevengeul of daar waar grondwerk plaatsvindt, zullen in de eindsituatie zijn ontgraven".

4.3.2 Werkmethode aanleg invaarbeveiliging

Ter plaatse van de toekomstige invaarbeveiliging zijn enkele verontreinigingsspots (nrs. 49, 50, 58 en 59) in de waterbodem aanwezig (zie Bijlage G), met parameters die de betreffende interventie-waarden voor waterbodems overschrijden. De ligging en omvang van de aangetroffen bekende en onbekende verontreinigingen moet nog verder worden afgeperkt. De onderzoeksstrategie hiervoor is onlangs door i-Lent afgestemd met het bevoegd gezag, Rijkswaterstaat Oost Nederland (RWS-ON) en wordt verwoord in een onderzoeksplan dat tevens ter goedkeuring aan RWS-ON is voorgelegd. RWS heeft vanuit haar beheerstaak ingestemd met het onderzoeksvoorstel.

Voordat wordt overgegaan tot sanering zal een melding Besluit lozen buiten inrichtingen (Blbi) en een saneringswerkplan ter goedkeuring bij het bevoegd gezag worden ingediend. Dat dient uiterlijk 4 weken voor aanvang van de saneringswerkzaamheden plaats te vinden.

De saneringswerkzaamheden zullen volgens de kaders van de Waterwet worden uitgevoerd, waarbij onder de vereiste erkenningen (BRL7000 / BRL6000) zal worden gewerkt.

4.3.3 Conclusie

Voorafgaand aan het aanbrengen van de invaarbeveiliging wordt de verontreinigde waterbodem gesaneerd conform het gestelde in de Waterwet en met goedkeuring van en in nauw overleg met bevoegd gezag RWS-ON. Na deze sanering is het betreffende plangebieddeel vanuit milieuhygiënisch oogpunt geschikt voor het aanleggen van de invaarbeveiliging.

4.4 Natuurbescherming en Flora en Fauna

4.4.1 Beleid, wet- en regelgeving

Natuur neemt een belangrijke plek in Nederland in. Het gaat hierbij niet alleen om de betekenis van natuur als leefruimte voor planten en dieren, maar ook om de rol die zij speelt bij het bieden van ruimte, rust en stilte voor mensen.

De Natuurbeschermingswet 1998, die de bescherming van natuurgebieden waarborgde, zoals vastgelegd in de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn, is per 1 oktober 2005 gewijzigd. Kern van de gebiedsbescherming wordt gevormd door het netwerk van Natura 2000-gebieden, die strikt beschermd zijn.

De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal bijzondere en minder bijzondere inheemse plant- en diersoorten. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland heeft als doel de in Nederland aanwezige natuurgebieden te verbinden, zodat uitwisseling van planten en dieren mogelijk is. In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) zijn onder andere regels ten aanzien van het kappen van houtopstanden opgenomen.

4.4.2 Natuurbescherming en Natura-2000

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld in 2010 de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen (Göteborg, 2003). Een belangrijk instrument hiervoor is de uitvoering van de (gebiedsgerichte) onderdelen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De richtlijnen verplichten daarbij het aanwijzen van Natura 2000-gebieden zodat een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden van Europees belang kan worden gerealiseerd: het Natura 2000-netwerk.

Dit netwerk heeft als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa. Het Nederlandse Natura 2000-netwerk heeft een totale omvang van circa één miljoen hectare (waarvan tweederde open water, inclusief de kustwateren). Voor Natura 2000-gebieden geldt het voorzorgsbeginsel: wanneer van een initiatief niet kan worden uitgesloten dat er significant negatieve effecten zijn op de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, moet een passende beoordeling worden opgesteld door de initiatiefnemer. Het bevoegde gezag beoordeelt vervolgens of voldaan is aan de vereisten die de richtlijn stelt.

4.4.3 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt een groot aantal bijzondere en minder bijzondere inheemse plant- en diersoorten. De verstoring van (vaste rust- en verblijfsplaatsen van) deze soorten is in beginsel verboden. Er kan een ontheffing van zulke verboden worden gegeven wanneer de gunstige staat van instandhouding van de soort(en) niet in gevaar komt. Voor algemene soorten is een vrijstelling van kracht van deze ontheffingsplicht voor ruimtelijke ontwikkelingen. De zorgplicht uit de wet blijft voor deze soorten wel van kracht: bij werkzaamheden moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat schade toegebracht wordt aan beschermde soorten.

Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- Er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling);
- Er geen alternatief voor handen is;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

4.4.4 Passende beoordeling invaarbeveiliging

De invaarbeveiliging ligt in het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Hoewel er voor het gehele project Ruimte voor de Waal Nijmegen al een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is verleend (zie Bijlagen 06-1 en 06-2 bij de omgevingsvergunningaanvraag), is de huidig vormgegeven invaarbeveiliging destijds niet meegenomen in de toetsing van het project. Omdat op voorhand (significante) negatieve effecten niet uit te sluiten zijn en de invaarbeveiliging niet eerder is getoetst is, is conform de Natuurbeschermings- wet een Passende beoordeling uitgevoerd en is een nieuwe aanvraag gedaan voor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet bij de provincie Gelderland.

In de Passende beoordeling (zie bijlage H) is beschreven in hoeverre de aanleg van een vaste invaarbeveiliging invloed heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Inzicht wordt gegeven of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een (significant) negatief effect op het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. De Passende beoordeling zet de (mogelijke) effecten van de invaarbeveiliging naast de gevoeligheden (verbonden aan de instandhoudingsdoelstellingen) van het Natura 2000-gebied en beoordeelt of er mogelijk sprake is van (significant) negatieve effecten.

Uit de Passende Beoordeling blijkt dat de aanleg en het gebruik van de invaarbeveiliging slechts leidt tot een beperkt negatief effect op natuur. Significant negatieve effecten zijn door de beperkte schaal, impact en afwezigheid van hoge natuurwaarden uit te sluiten. De aanleg, de aanwezigheid en het gebruik van de invaarbeveiliging leiden niet tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Gelderse Poort.

4.4.5 Toets Flora- en faunawet

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde (natuur)gebieden en/of flora en fauna.

Voor het gehele plangebied ‘project RvdW Nijmegen’ is reeds een ontheffing Flora- en faunawet verkregen van het ministerie EZ (zie Bijlagen 07-1 en 07-2 bij de omgevingsvergunningaanvraag).

Desalniettemin zijn in het recente verleden in het plangebied diverse onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten.

In 2009 is het plangebied door Natuurbalans onderzocht op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna (Felix, 2009). Dit onderzoek is in 2011 geactualiseerd. Uit deze onderzoeken blijkt dat in het plangebied ter plaatse van de invaarbeveiliging geen beschermde soorten voorkomen.

Daarnaast is in december 2012, mei 2013 en juli 2013 monitoring uitgevoerd naar de aanwezigheid van (beschermde) planten- en diersoorten. Tijdens deze monitoring zijn in het plangebied geen soorten en/of gebiedsfuncties aangetroffen die beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet. In april 2014 is mede vanwege de aanleg van de invaarbeveiliging een Quickscan verricht.

Tenslotte worden in de huidige situatie maatregelen genomen om te voorkomen dat vogels in het plangebied tot broeden komen. Deze maatregelen starten voor aanvang van het broedseizoen en bestaan uit slepen en/of maaien.

4.4.6 Conclusie

4.4.6.1 Natuur

Uit de Passende Beoordeling blijkt dat de aanleg, de aanwezigheid en het gebruik van de invaarbeveiliging niet leidt tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Vanwege deze conlusie maar ook gezien de directe relatie tussen de invaarbeveiliging en het realiseren van de nevengeul in het kader van dit Ruimte voor de rivier-project, het zwaarwegende belang van deze invaarbeveiliging en het van toepassing zijn van de Rijkscoördinatieregeling op dit project, is er ons inziens ook voldoende zicht op verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning. De Natuurbeschermingswet vormt dan ook geen belemmering voor het realiseren van de invaarbeveiliging.

4.4.6.2 Flora- en fauna

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep zonder mitigerende maatregelen mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op vogels. Op andere beschermde soorten (of functies) wordt geen negatief effect verwacht.

Op de locatie van de invaarbeveiliging worden geen nesten van jaarrond beschermde vogelsoorten verwacht. Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden of dat voorkomen dien te worden dat vogels op de locatie gaan broeden. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli. Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

In de huidige situatie worden maatregelen genomen om te voorkomen dat vogels in het plangebied tot broeden komen. Deze maatregelen zijn gestart voor aanvang van het broedseizoen en bestaan uit slepen en/of maaien. Indien de maatregelen effectief zijn en er geen vogels op de locatie gaan broeden wordt verstoring voorkomen. Een ecoloog dient vooraf aan de werkzaamheden de locatie te controleren op eventuele broedgevallen.

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt verhinderd, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels of broeden van vogels voorkomen wordt.

Bronnen

Felix, R.P.W.H., 2009. Beschermde flora en fauna projectgebied dijkteruglegging Lent. Resultaten veldinventarisaties 2009. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

4.5 Water

De invaarbeveiliging wordt aangelegd in (huidig) buitendijks gebied. Voor het gebruik of de wijziging van een waterstaatswerk geldt het gestelde in de Waterwet en is Rijkswaterstaat Oost Nederland (RWS-ON) bevoegd gezag.

Voor het gehele project Ruimte voor de Waal Nijmegen is door RWS-ON reeds een Projectplan Waterwet vastgesteld op 26 januari 2012 met kenmerk RWS/DON-02012/811 (zie Bijlage 08 bij de omgevingsvergunningaanvraag).

In een verklaring van 10 juli 2013 (zie Bijlage J) heeft RWS-ON aangegeven dat de

invaarbeveiliging met pontons past binnen de uitgangspunten van het vigerende Projectplan Waterwet. Derhalve is geen waterwetvergunning nodig of aanpassing van het Projectplan en zijn er vanuit water geen belemmeringen voor de aanleg en het gebruik van de invaarbeveiliging.

4.6 Externe Veiligheid

4.6.1 Inleiding

De Waal bij Nijmegen behoort tot de belangrijkste scheepvaartwegen van Europa.Een vlotte en veilige afwikkeling van de scheepvaart is daarom van belang. De Waalbocht bij Nijmegen is voor de scheep-vaart, ondanks goede bebakening en radarinstallaties een relatief lastig punt om te passeren. De krappe bocht en de verschillende bruggen beperken het overzicht voor de schipper. Een goed overzicht en vrije zichtlijnen zijn voor de beroepsvaart van wezenlijk belang om de veiligheid te kunnen garanderen. Hierbij moet men ook bedenken dat via deze transportas relatief veel gevaarlijke stoffen vervoerd worden.

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze situatie (aanleg invaarbeveiliging) is het van belang de risico's te beschouwen die, in dit geval, ontstaan door de combinatie van wonen en het transport van gevaarlijke stoffen over het water.

4.6.2 Beleid, wet- en regelgeving

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid rondom opslag, gebruik, productie en transport van gevaarlijke stoffen. Met betrekking tot externe veiligheid kunnen twee typen risico’s worden onderscheiden:

- Externe veiligheid door inrichtingen c.q. bedrijven;
- Externe veiligheid door het vervoer van gevaarlijke stoffen over transportassen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval (calamiteit) met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Voor externe veiligheid is het beleid voor inrichtingen afkomstig uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), dat 27 oktober 2004 van kracht is geworden, en de Wet Milieubeheer. Het externe veiligheidsbeleid voor transport van gevaarlijke stoffen staat in de Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen die op 4 augustus 2004 in de staatscourant is gepubliceerd.

In de voorbereiding op dit project is in het MER-hoofdrapport reeds uitgebreid stilgestaan bij het aspect Externe Veiligheid. In § 7.9 – Scheepvaart en externe veiligheid) is een situatie beschreven, waar in geval van extreme omstandigheden een beeld (zowel voor oog als radar) ontstaat, waarbij zekere verwarring kan ontstaan over de te kiezen route als de bocht van bovenstroomse kant wordt benaderd. Het is dan mogelijk dat bij slecht zicht de schipper zich een verkeerd beeld vormt van de situatie en geul invaart. Een dergelijk scenario kan desastreuze gevolgen hebben en is bij alle varianten, die voorafgaand aan de realisatie van dit project nader zijn onderzocht, mogelijk.

De kans dat er een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen plaatsvindt, is zeer klein. De effecten van een dergelijk ongeval zullen zeer groot zijn. In de ontwikkeling van de locatie moet van deze kans op een zwaar ongeval rekenschap gegeven worden, dit heet de verantwoording van het de risico's.

Hoewel de kans dat een dergelijk scenario voorkomt zeer klein is, is gezien de ernst van de gevolgen een negatief effect toegekend voor alle drie voorkeursvarianten.

4.6.3 Conclusie

In de toelichting op het bestemmingsplan (§ 4.14 – Scheepvaart) is het volgende opgenomen: ‘Bij hoog water dient voorkomen te worden dat schepen die het gebied van stroomopwaarts benaderen, per ongeluk de nevengeul opvaren in plaats van de hoofdgeul volgen. Hiertoe wordt bij de oostelijke aansluiting van de nevengeul op de hoofdgeul een invaarbeveiliging aangebracht.

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op het aanbrengen van een robuuste invaar-beveiliging, als naleving van het advies uit de MER Ruimte voor de Waal-Nijmegen. Doordat het gekozen ontwerp van de invaarbeveiliging aanzienlijk sterker en robuuster is dan het oorspronkelijke ontwerp, is de veiligheid beter geborgd.

De strijdigheid met het bestemmingsplan als gevolg van het meer robuuste ontwerp leidt niet tot nadelige gevolgen voor het aspect externe veiligheid.

De strijdigheid met het bestemmingsplan als gevolg van het meer robuuste ontwerp leidt ons inziens niet tot nadelige gevolgen voor het aspect externe veiligheid.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Het betreft een project dat wordt uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat in samenwerking met de gemeente Nijmegen. De financiering is gedekt door RWS en de gemeente Nijmegen.

5.2 Planschaderisico

Voor eventuele schade als gevolg van het project en / of de uitvoering is een regeling vastgesteld waarin is vastgelegd hoe gedupeerden een aanvraag om een schadevergoeding of een tegemoetkoming kunnen indienen. Deze beleidsregel luidt: "Beleidsregel schadevergoeding Ruimte voor de Rivier" en is gepubliceerd in de Staatscourant nr. 82, 6 mei 2009.

5.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Conform de inspraakverordening vindt er inspraak plaats via de zienswijzeprocedure. De ontwerp omgevingsvergunning (met projectafwijkingsbesluit) heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen tegen het ontwerpbesluit kenbaar te maken. De tervisielegging is gepubliceerd op de gemeentelijke website en in de "Staatscourant". Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Hoofdstuk 6 Vooroverleg

6.1 Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat heeft in haar mail van 13 november 2014 in het kader van vooroverleg op grond van artikel 3.1.1. lid 1 Besluit ruimtelijke ordening een reactie gegeven:

Ten aanzien van het aspect ruimtelijke ordening heeft Rijkswaterstaat geen aanvullende opmerkingen.

6.2 Provincie Gelderland

Bij brief van 22 oktober 2009 heeft de Provincie Gelderland aangegeven op welke wijze waarop en de mate waarin de Provincie betrokken wil worden bij het vooroverleg ex. artikel 3.1.1. Bro. In deze brief is gesteld dat voor plannen met provinciale belangen waarvoor op grond van de Wro-agenda provinciale verantwoordelijkheid geldt vooroverleg nodig is.

Het plangebied is gelegen in het Gelders Natuur Netwerk (GNN) en is conform de brief en de Wro-agenda een provinciale verantwoordelijkheid. Derhalve is vooroverleg gevoerd met de Provincie Gelderland.

De Provincie Gelderland heeft per mail van 21 november 2014 in het kader van artikel 3.1.1. Bro overleg een reactie gegeven:

Gelders natuurnetwerk

De provinciale afdelingen hebben geconstateerd dat in de ruimtelijke onderbouwing van het plan nog wordt verwezen naar het oude beleid van de provincie. Zoals hierboven vermeld is de nieuwe Omgevingsvisie en -verordening inmiddels van kracht. De afdelingen adviseren de ruimtelijke onderbouwing hierop aan te passen.

Omdat in het vigerend bestemmingsplan al rekening is gehouden met de invaarbeveiliging en alleen het ontwerp is gewijzigd verwachten de afdelingen geen strijdigheid met het provinciaal beleid. Ter verduidelijking dient nog te worden onderbouwd dat de wijziging van het ontwerp niet leidt tot een extra aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied waardoor mitigatie en compensatie niet aan de orde is.

Natura 2000

Het plangebied ligt in het Natura 2000-gebied Gelderse Poort. Op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 moet rekening worden gehouden met de mogelijke gevolgen van het plan op de instandhoudingsdoelstelling van het gebied. Wanneer significante effecten niet kunnen worden uitgesloten dient bij Gedeputeerde Staten op grond van artikel 19d van deze wet een vergunning te worden aangevraagd voor de activiteiten die het plan mogelijk maakt.

De afdelingen hebben geconstateerd dat in het plan voldoende rekening is gehouden met de mogelijke gevolgen ervan voor het Natura 2000-gebied. De aanvraag voor de Nb-wet vergunning is bij onze afdeling vergunningverlening in behandeling.

Advies

De afdelingen adviseren vorenstaande opmerkingen te verwerken in het plan. Gelet op het provinciale belang dient u de terinzagelegging van het ontwerp opnieuw aan de provincie kenbaar te maken.

Reactie gemeente

Paragraaf 3.2 van de ruimtelijke onderbouwing is aangepast. In deze paragraaf is het nieuwe provinciale beleid opgenomen en is ingegaan op de wijziging van het ontwerp van de invaarbeveiliging in relatie tot extra aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied waardoor mitigatie en compensatie niet aan de orde is.

6.3 Waterschap Rivierenland

Het waterschap Rivierenland heeft in haar mail van 19 november 2014 in het kader van artikel 3.1.1 Bro overleg een reactie gegeven. De toegezonden ruimtelijke onderbouwing 'Nijmegen Ruimte voor de Waal 3 (invaarbeveiliging)' geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Deze reactie is aan te merken als wateradvies in het kader van de watertoetsprocedure.

Eindnoten

1. In deze Omgevingsvisie is de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ruimtelijk vastgelegd en gaat het in Gelderland verder onder een andere naam. Voor de EHS komen twee nieuwe natuur-categorieën in de plaats: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO).